

กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“พัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อความยั่งยืนของชุมชน”

โครงการอ่างเก็บน้ำแม่รำพันพร้อมระบบกระจายน้ำ

ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

หน่วยงาน สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ

ประเภทโครงการ

01 นโยบาย /
แผนแม่บท - แผนปฏิบัติการ /
กำหนดหลักเกณฑ์ - มาตรการ

02 พัฒนาแหล่งน้ำ

03 อนุรักษ์ พื้นฟู
แหล่งน้ำสาธารณะ

04 การมีส่วนร่วมและ
การใช้ประโยชน์

05 การพยากรณ์
เตือนภัย

ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ / แผนแม่บท 20 ปี

ที่มา : www.youtube.com/watch?v=hFHoymVATIQ&pbjreload=10

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ตั้งแต่ พ.ศ. 2506

- กระทรวงมหาดไทยจัดตั้ง อำเภอบ้านด่านลานหอย เป็นอำเภอใหม่ของ จ.สุโขทัย ประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหา ขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและการเกษตรกรรมทุกปี

พ.ศ.2555

(ก่อนการก่อสร้างโครงการ)

- จ.สุโขทัย เผชิญวิกฤตแล้งหนัก เป็น 1 ใน 50 จังหวัดที่มีการประกาศ เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง)
- กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการก่อสร้าง อ่างเก็บน้ำแม่รำพันพร้อมระบบกระจายน้ำ

พ.ศ.2557

- ระหว่างการก่อสร้าง จ.สุโขทัยประสบปัญหา ภัยแล้งหนักที่สุดในรอบ 20 ปี ประชาชนเดือดร้อน เกือบ 200,000 คน กระทั่ง 8 อำเภอ รวมทั้ง อำเภอบ้านด่านลานหอย

พ.ศ.2563

- อ่างเก็บน้ำแม่รำพัน ตอนล่างความจุ 1.133 ลบ.ม. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการรองรับการใช้น้ำของ ประชาชนมากขึ้น

พ.ศ.2558

- ก่อนโครงการสำเร็จ เกิดเหตุการณ์ ฝนทิ้งช่วง เกษตรกร อ.บ้านด่านลานหอย และ อ.เมือง ขาดแคลนน้ำทำนํานับแสนไร่
- เดือนพฤศจิกายน โครงการก่อสร้าง อ่างเก็บน้ำแม่รำพันแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำ ได้ส่งมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต.ตลิ่งชัน อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย

พ.ศ.2562

- อ่างเก็บน้ำแม่รำพันตอนบนความจุ 5.625 ลบ.ม เพียงพอให้เกษตรกร อ.บ้านด่านลานหอย ทำการเกษตรได้ และรอดพ้นจากสถานการณ์ภัยแล้ง

แนวคิดในการแก้ไขปัญหา

พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ แหล่งน้ำสาธารณะ หรือพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อจัดหาน้ำต้นทุน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บและการระบายน้ำ พร้อมส่งเสริมและกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ตามกรอบพระราชรัฐ ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน

ซึ่งนายอันตา พรหมไชย เกษตรกรในพื้นที่ ที่ได้ใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำ เล่าว่า “เดิมทีพื้นที่บ้านวังหาดของเราแห้งแล้งมาก ไม่ค่อยจะมีน้ำใช้ พอสร้างอ่างเก็บน้ำแม่รำพันขึ้นมา ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเราดีขึ้นมาก”

นางสีม กิตติสอน เกษตรกร อ.บ้านด่านลานหอย ที่ได้ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ บอกว่า “ดีใจมากที่มีอ่างเก็บน้ำ เพราะที่นี้ชาวบ้านมีปัญหาขาดแคลนน้ำ แต่ก่อนปลูกได้แต่ไร่มัน ลำปะทูลี่ เดียวนี้เปลี่ยนมาปลูกข้าวได้แล้ว ครอบครัวก็มีรายได้เพิ่มขึ้น เกียวข้าวเสร็จก็ปลูกพืชผักสวนครัวได้อีกด้วย”

นายอันตา พรหมไชย

นางสีม กิตติสอน

การเปลี่ยนแปลง

อดีต

ปัจจุบัน

โครงการอ่างเก็บน้ำแม่รำพันพร้อมระบบกระจายน้ำ

ที่ตั้ง : บ้านวังหาด ต.ตลิ่งชัน อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย

ประเภท : เป็นเขื่อนดิน และระบบส่งน้ำแบบท่อส่งน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกรรม

ความจุ : 5,625,000 ลบ.ม. มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ 3,500 ไร่ (ฤดูฝน) 1,700 ไร่ (ฤดูแล้ง)

ที่มา : www.youtube.com/watch?v=hFHoymVATIQ&pbjreload=10

ปัจจัยความสำเร็จ

- พัฒนาแหล่งน้ำตรงตามความต้องการของพื้นที่ เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ประสบวิกฤตขาดแคลนน้ำต่อเนื่องทุกปี มาเป็นเวลายาวนาน กรมทรัพยากรน้ำจึงเร่งดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

- การประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในช่วงเริ่มต้นโครงการฯ มีชาวบ้านบางส่วนที่เสียผลประโยชน์ได้ประท้วงต่อต้านโครงการฯ แต่เมื่อทางภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มาพูดคุยถึงปัญหาและปรับทัศนคติร่วมกัน จนในที่สุดชาวบ้านต่างก็ให้ความร่วมมือ ทำให้โครงการลุล่วงไปได้ด้วยดี

- การสร้างการเข้าใจ เข้าถึง นำไปสู่การพัฒนา ภาครัฐได้น้อมนำเอาหลักการทรงงานตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาใช้เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ แลกเปลี่ยนความ

คิดเพื่อเข้าถึงปัญหา และร่วมกันพัฒนาแหล่งน้ำได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ความสำเร็จ

- ประชาชน 2,500 ครัวเรือนใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค การเกษตรและการเลี้ยงสัตว์

- เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างความภาคภูมิใจให้ชุมชนบ้านวังหาด จนได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยว “โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี อำเภอบ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย” ภายใต้ “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” พ.ศ. 2562

- เป็นสถานที่จัดกิจกรรมมากมายของคนในชุมชน ได้แก่ กิจกรรมตกปลา ปิกนิก ล่องแพ พายเรือ

- คนในชุมชนมีรายได้สูงขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น ลดการย้ายถิ่นฐาน ทำให้ชุมชนมั่นคง นำไปสู่การพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

แผนที่โครงการอ่างเก็บน้ำแม่รำพัน

